

NOTAT

4. november 2014
14/08289-1
miv-dep

Høringsnotat vedrørende udkast til forslag til ændring af bogføringsloven (Opbevaring af elektronisk bogføringsmateriale i udlandet m.v.)

Indledning

Med udkastet til lovforslag foreslås følgende ændringer i bogføringsloven:

- Indførelse af mulighed for, at regnskabsmateriale i elektronisk form kan opbevares i udlandet uden forudgående ansøgning.
- Afskaffelse af krav om ansøgning til Erhvervsstyrelsen om opbevaring af regnskabsmateriale i udlandet.
- Ændring således, at offentlige myndigheder kan få regnskabsmateriale, der opbevares i elektronisk form, udleveret eller indsendt i elektronisk format i stedet for udlevering i papirform.
- Myndigheders mulighed for at kræve oversættelse af regnskabsmateriale begrænses, så den alene gælder for regnskabsmateriale, der er affattet på andre sprog end dansk eller engelsk.

Udkast til lovforslag blev sendt i høring den 22. august 2014 med høringsfrist den 19. september 2014 til i alt 92 organisationer, myndigheder mv.

Der er modtaget høringssvar fra 14 af de 92 hørte organisationer mv. Heraf har 7 haft bemærkninger til forslaget.

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor. Visse høringssvar har givet anledning til nogle redaktionelle ændringer og præciseringer i bemærkningerne. Disse ændrer ikke ved substansen i lovforslaget og omtales derfor ikke nærmere i dette notat.

1. Generelle bemærkninger

Høringen afspejler, at der generelt er stor tilslutning til lovforslaget. Forslaget har til formål at lette de administrative byrder, der er i forbindelse med den nuværende dispensationsordning om ansøgning om opbevaring af regnskabsmateriale i udlandet. Samtlige høringssvar, der indeholder bemærkninger, støtter generelt forslaget.

Forslaget løser flere problemstillinger rejst af Virksomhedsforum for enkelere regler i juni 2014.

2. Bemærkninger til konkrete elementer i udkastet til lovforslag

Kommenteringen af høringssvarene foretages med udgangspunkt i følgende overordnede opdeling:

- 2.1. Præcisering af sondringen mellem regnskabsmateriale i elektronisk form og i papirform
- 2.2. Præcisering af krav til indgåelse af databehandleraftaler
- 2.3. Henvisning til lovens § 1 a om udstedelse af bekendtgørelse om digital kommunikation
- 2.4. Bevarelse af dispensationsordning for regnskabsmateriale i papirform
- 2.5. Omregning til danske kroner
- 2.6. Kurators adgang til regnskabsmateriale
- 2.7. Forslag om opdatering af vejledningsmateriale (eksempelvis fil-formater)

3.1. Præcisering af sondringen mellem regnskabsmateriale i elektronisk form og i papirform

FSR – Danske Revisorer bemærker, at der i den foreslåede § 12 sondres mellem regnskabsmateriale, der opbevares elektronisk, og regnskabsmateriale, der opbevares i papirform. Der spørges, om der er mulighed for at tydeliggøre sondringen i lovteksten, så det mere pædagogisk fremgår, hvilke regler der gælder for henholdsvis elektronisk opbevaring og opbevaring i papirform. Det foreslås, at der eventuelt formuleres en indledende bestemmelse i § 12, hvor det fremgår, at regnskabsmateriale kan opbevares i elektronisk form eller i papirform. Det fremgår også, at det kan være tilstrækkeligt med nogle sigende overskrifter.

Kommentar

§ 12 regulerer både regnskabsmateriale i elektronisk form og i papirform. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at indsætte overskrifter i selve bestemmelsen for at tydeliggøre sondringen.

Af bemærkningerne til § 12 fremgår det, at det foreslåede stk. 2 vedrører opbevaring af regnskabsmateriale i elektronisk form, mens stk. 3-6 vedrører opbevaring af regnskabsmateriale i papirform.

3.2. Præcisering af krav til indgåelse af databehandleraftaler

Datatilsynet henleder opmærksomheden på krav om, at virksomheder, der opbevarer personoplysninger hos en databehandler, skal indgå en skriftlig

databehandleraftale med den pågældende databehandler i henhold til persondatalovens § 42, stk. 2.

Datatilsynet gør desuden opmærksom på, at overførsel af personoplysninger til tredjelande skal ske med hjemmel i persondatalovens § 27. Tilsynet oplyser i den forbindelse, at Grønland betragtes som et usikkert tredjeland og Færøerne som et sikkert tredjeland.

Kommentar

De af Datatilsynet rejste problemstillinger er væsentlige og der bør oplyses om disse relevante problemstillinger i lovbemærkningerne.

3.3. Henvisning til lovens § 1 a om udstedelse af bekendtgørelse om digital kommunikation

Skatteministeriet anfører, at det er uklart, om henvisning til § 1 a i den foreslåede § 15, stk. 3 skal forstås således, at der i bekendtgørelsesform både skal fastsættes regler om, at kommunikation skal foregå digitalt (krav), samt regler om på hvilken måde (formater m.v.)

Kommentar

Henvisningen til § 1a indebærer at der kan fastsættes nærmere regler vedrørende digital kommunikation mellem myndighederne og virksomhederne i forbindelse med myndighedernes adgang til elektronisk regnskabsmateriale.

3.4 Bevarelse af dispensationsordning for regnskabsmateriale i papirform

DI bemærker, at der kan være tilfælde, hvor virksomheder fortsat kan have behov for at søge om dispensation i forhold til opbevaring af regnskabsmateriale i papirform. DI finder, at der bør opretholdes en begrænset dispensationsadgang, der for eksempel kan håndtere en længere opbevaringsperiode i udlandet eller ekstraordinære situationer

Kommentar

Det kan oplyses, at der under den gældende dispensationsordning ikke er givet tilladelse til opbevaring af regnskabsmateriale i papirform i udlandet. Der er alene givet dispensation til opbevaring af regnskabsmateriale i elektronisk form i udlandet. Hensynet er begrundet i kontrol- og efterforskningsmyndighedernes adgang til materialet.

På den baggrund vurderes der ikke behov for at introducere en ændret dispensationsadgang vedrørende regnskabsmateriale i papirform.

3.5. Omregning til danske kroner

DI bemærker, at nogle virksomheder benytter en anden funktionel valuta end danske kroner. DI opfordrer derfor til overvejelser om, hvorvidt der fortsat skal kræves omregning til danske kroner, eller om det også kan ske til virksomhedens funktionelle valuta.

Kommentar

Ifølge reglerne i skattelovgivningen skal moms og skat selvangives i danske kroner. Dette medfører, at der løbende skal ske omregning til danske kroner for hver enkelt regnskabsregistrering i anden valuta end danske kroner. Afhængigt af, hvilken funktionel valuta den enkelte virksomhed anvender og omfanget af transaktioner i andre valutaer, kan omregningen være ganske kompleks. Den udbredte anvendelse af elektronisk data-behandling i regnskabs- og bogholderisystemer, ikke mindst i de virksomheder, som måtte ønske at benytte en anden funktionel valuta end danske kroner, formodes dog at begrænse omregningsprocessen og ressourcerne hertil.

En eventuel ændring af det gældende krav om, at myndighederne kan forlange registreringer i fremmed valuta omregnet til danske kroner, vil kræve nærmere undersøgelse og analyse i forhold til behovet herfor samt opgørelse over konsekvenserne for myndighederne, herunder særligt SKAT.

3.6. Kurators adgang til regnskabsmateriale

Kuratorforeningen, Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater ønsker at påpege behovet for, at der etableres en praktisk sikkerhed for, at der er adgang til bogføringsdata også i tilfælde af en virksomheds konkurs. Kuratorforeningen, Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater oplyser, at man ganske ofte oplever, at en virksomhed har anvendt en elektronisk arkivering, hvor data opbevares på en server, der ejes af tredjemand. I nogle tilfælde har virksomheden ikke kunnet betale for disse ydelser i perioden frem til konkursen, og derfor er adgangen lukket. I andre tilfælde kræver tredjemand, at der betales endog store beløb, for at konkursboet kan få adgang til data også selv om virksomheden har været a jour med sine betalinger.

Kuratorforeningen, Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater indstiller derfor, at der i forbindelse med revisionen af bogføringsloven, indføres bestemmelser, som sikrer, at et konkursbo altid og i det væsentlige uden omkostninger kan komme i besiddelse af en back-up af virksomhedens regnskabsmateriale i det omfang det opbevares af tredjemand, således som forslaget til ændringen af bogføringslovens lægger op til. Med ”i det væsentlige uden omkostninger” foreslår Kuratorforeningen, Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater, at tredjemand højst kan beregne sig en relevant timepris, for at medvirke til, at regnskabsmaterialet læses ned på et medie, som kan udleveres til kurator.

Kuratorforeningen foreslår derudover, at det pålægges enhver virksomhed, som lagrer sit bogholderi elektronisk, at gennemføre en fysisk back-up af bogholderiet mindst en gang om måneden og en pligt til at opbevare de seneste to måneders back-up fysisk i Danmark.

Kommentar

Hørings svarene rejser spørgsmål i forbindelse med kurators praktiske adgang til bogføringsmateriale i forbindelse med konkurser.

Den aktuelle ændring af bogføringsloven ændrer ikke adgangen til opbevaring af materialet. Der stilles de samme krav som i de gældende regler, men virksomhederne skal ikke længere søge dispensation. Lovændringen giver ikke anledning til eller ændrer den problemstilling, som Kuratorforeningen, Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater har rejst.

En eventuel ændring af grundlaget for kurators adgang til regnskabsmateriale bør ikke foretages i forbindelse med ændring af bogføringsloven.

Der er dog behov for, at de berørte myndigheder; SKAT, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og Erhvervsstyrelsen drøfter de praktiske problemer, der er påpeget samt mulige løsninger. Erhvervsstyrelsen vil indkalde til et møde herom.

3.7. Forslag om opdatering af vejledningsmateriale

FSR – Danske Revisorer opfordrer til at opdatere vejledningsmaterialet, idet der er sket en række ændringer i både lovgivningen og de elektroniske muligheder for bogføring og elektronisk opbevaring.

Dansk Erhverv opfordrer ligeledes til dialog med eksempelvis FSR – Danske Revisorer om tilrettelæggelse og kommunikation af mulighed for virksomheder til at benytte cloudbaserede tjenester til behandling af bogføringsdata.

Kommentar

Der vil senere blive foretaget en opdatering af vejledningen på området, hvor der vil ske inddragelse af interessenter, herunder FSR.

3. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder mv.

Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Akademikernes Centralorganisation, Arbejdsmarkedets Tillægs Pension (ATP), Bryggeriforeningen, Børsmæglerforeningen, Centralorganisationens Fællesudvalg, CEPOS, Copenhagen Business School, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit A/S, Danske Regioner, Dansk Aktionærfor-

ening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendoms-
 mæglerforening, Dansk Erhverv, DI, Dansk Investor Relations Forening -
 DIRF, Dansk Standard, Den Danske Finansanalytikerforening, Den Dan-
 ske Fondsmæglerforening, Dansk Iværksætterforening, Dansk Landbrugs-
 rådgivning – Videncenteret for Landbrug, Dansk Management Råd, Dan-
 ske Advokater, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske
 Maritime, Datatilsynet, De Samvirkende Købmændsforeninger (DSK),
 Den Danske Aktuarforening, Det Kooperative Fællesforbund, Det Natio-
 nale Netværk af Virksomhedsledere, Det Økonomiske Råds Sekretariat,
 Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Finansforbundet, Fi-
 nansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, First North, Forbruger-
 rådet, Foreningen af J. A. K. Pengeinstitutter, Foreningen Freelance Bog-
 holdere, FSR – Danske Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Forsik-
 ring & Pension, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Ga-
 rantifonden for indskydere og investorer, Grønlands Selvstyre, GXG
 Markets A/S, Handelshøjskolen i Aarhus, HK, Håndværksrådet, Ingeniør-
 foreningen i Danmark, Investeringsforeningsrådet, IT-branchen, Kommu-
 nale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunekredit, Kommu-
 nernes Landsforening (KL), Kommunernes Revision, Kristelig Arbejds-
 giverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kuratorforeningen, Københavns
 Universitet, Landbrug og Fødevarer, Landbrugets Rådgivningscenter,
 Landscentret, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisa-
 tion, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes
 Dyrtidsfond, NASDAQ OMX Copenhagen A/S, Realkreditforeningen,
 Realkreditrådet, Regionale Bankers Forening, Regnskabsrådet, Revifora –
 foreningen for revision, økonomi og ledelse, Revisortilsynet, Rigsrevisio-
 nen, Revisorkommissionen, Roskilde Universitetscenter, Sammenslutnin-
 gen Danske Andelskasser, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgi-
 verforeninger, Statsadvokaturen for Særlig Økonomisk og International
 Kriminalitet, Syddansk Universitet, Telekommunikationsindustrien i
 Danmark, Værdipapircentralen, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet.

**Følgende organisationer, myndigheder mv. har haft bemærkninger
 til lovforslaget:**

Dansk Erhverv
 Danske Advokater, Danske Invsolvensadvokater
 Datatilsynet
 DI
 FSR – Danske Revisorer
 Kuratorforeningen
 Skatteministeriet